

Kow

Kurjer Łódzki

Organ polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnośnikiem do domu i na prowincji rocznie Mk. 27, półrocznie Mk. 13.50, kwartalnie Mk. 6.75, miesięcznie Mk. 2.25. Zagranicą kwartalnie Mk. 7.50

Czwartek, 27 grudnia 1917 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie I-jej w tekście mk. 1.75 f. za wiersz pet. jedno-linowy. Nekrologja i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwyce, 50 f. za wiersz pet. Drobne po 7 f. za wyraz

2-ga Loteria Klasyczna

na rzecz Towarzystw Kulturalno - Oświatowych

23.500 zasadniczych losów, na które pada połowa t. j. 11,750 wygranych i 10 premji.

Opłata za cały los 24 marki.

Główne wygrane: 350,000, 250,000, 200,000, 180,000, 140,000, 130,000, 120,000, 115,000, 110,000, 100,000, 80,000, 50,000, 45,000, 40,000 i wiele innych na ogólną sumę 2,705,700 mk

Największe wygrane — najmniejsza liczba losów.

Ciągnięcie I-jej klasy 21 i 22 lutego 1918 roku.

Oficjalnie przyjmuje Zarząd w Warszawie, ulica Królewska 23.

Rokowania pokojowe w Brześciu.

Korespondent „Lokal Anzeigera“ donosi z Wiednia pod datą 22-go b. m.: „Pierwsze spotkanie austro-węgierskiego ministra spraw zagranicznych, hr. Czernina, z rosyjskimi delegatami w Brześciu Litewskim nastąpiło podczas wieczery w kwaterze dowództwa naczelnego na wschodzie. Spotkanie to nosiło charakter bardzo przyjacielski.

J. Kr. Wysokość ks. Leopold ks. Leopold Bawarski, w charakterze wodza naczelnego frontu wschodniego, powitał zebranych w jego kwaterze głównych przedstawicieli państw czwórczłonowej koalicji i Rosji mowa, w której, wskazawszy pomyślność i uwieczony szczęśliwym rezultatem przebieg rokowań o rozejm, dał wyraz niezłomnej nadziei, że również rozpoczęte obecnie rokowania pokojowe możliwie jak najprędzej doprowadzą do zawarcia pokoju, uszczęśliwiającego narody. Następnie ks. Leopold zwrócił się z prośbą do pierwszego delegata tureckiego, J. Wysekości Ibrahima Hakki paszy, aby zechciał jak najstarszy wielkim prezydent przewodniczyć obradom. Hakki pasza, zająwszy krzesło prezydenckie, podziękował za honor, który go spotkał, powitał delegatów i otworzył zebranie wyrażeniem życzeń pomyślnego przebiegu obrad. Następnie zaproponował, aby sekretarz stanu, jako pierwszy, objął przewodnictwo obrad pokojowych. Wniosek ten przyjęli wszyscy delegaci.

Sekretarz stanu, Kuehlmana, objawiając przewodnictwo, powiedział co następuje:

Jest to wielkim honorem zarówno dla kraju, jaki tu reprezentuję, jakoteż dla mnie osobiście przewodniczyć, zgodnie z uchwałą tu zebranych osób, na tym pierwszym posiedzeniu, na którym delegaci sprzymierzonych mocarstw spotkali się z delegatami narodu rosyjskiego w tym celu, aby wojnie kres położyć, oraz, aby przywrócić stan pokoju i przyjacielskich stosunków, pomiędzy Rosją a reprezentowanymi tutaj mocarstwami.

Stosownie do stanu istotnych okoliczności, nie może być mowy, abyśmy mogli w ciągu obrad, obecnie rozpoczętych, opracować mechanizm pokojowy aż do najdrobniejszych szczegółów. Według mego po-

glądu, jest to raczej ustalenie najważniejszych podstaw i warunków, pod jakimi możliwie jak najprędzej mogłyby być przywrócone pokojowe i przyjazne stosunki, w szczególności na polu kulturalnym i gospodarczym, oraz obradowanie nad najlepszymi środkami, przy których pomocy możnaby zabić rasy, zadane przez wojnę. Obrady nasze będą przeniknięte duchem pojednawczej humanitarności i duchem wzajemnego szacunku. Muszą liczyć się z jednej strony z danymi historii, t. j. z tem, co historycznie było wytworzonym, tak aby nie gubić, pod nogami twardego gruntu faktów rzeczywistych, z drugiej zaś strony liczyć się również muszą z temi nowymi, a wielkimi myślami przewodniami, na których gruncie spotykają się wszyscy tutaj zebrani. Ośmielam się upatrywać w tem szczęśliwą zapowiedź, że rokowania nasze rozpoczynają się pod znakiem tego wielkiego święta, które już od szeregu stuleci dało ludzkości obietnicę „pokoju na ziemi ludziom dobrej woli“. Przystępując do rokowań, pozwolę sobie dać wyraz szczeremu pragnieniu, aby prace nasze miały przebieg możliwie raźny i możliwie pomyślny.

Na propozycję przewodniczącego powzięto uchwały następujące:

Kwestje, dotyczące się kolejności, rozstrzygnięte będą według alfabetycznego porządku uczestniczących mocarstw.

Przewodnictwo obrad na posiedzeniach plenarnych będą obejmowali kolejno pierwsi pełnomocnicy pięciu uczestniczących mocarstw.

Jako język obrad, dopuszczona są języki następujące: niemiecki, bułgarski, rosyjski, turecki i francuski.

Sprawy, interesujące tylko poszczególne z pośród uczestniczących mocarstw, mogą stanowić oddzielny przedmiot rokowań pomiędzy nimi.

Urzędowe protokoły posiedzeń redagowane będą wspólnie.

Następnie na zaproszenie przewodniczącego, pierwszy delegat rosyjski w dłuższej mowie rozwił zasady rosyjskiego programu pokojowego, które są identyczne w swych częściach najistotniejszych ze znanymi uchwałami rady robotników i żołnierzy i wszechrosyjskiego kongresu włościańskiego. Przedstawiciele czterech mocarstw sprzymierzonych oświadczyli gotowość przystąpienia do zbadania pro...

skich. Wyniki tych badań będą stanowiły przedmiot obrad najbliższego posiedzenia.

Petersburska Agencja telegraficzna pod datą 24 b. m. donosi.

Nasza delegacja zażądała jawności i prawa ogłaszania protokołów, co też osiągnęła. Delegacja rosyjska jest zdania, że jedynymi, jednako możliwymi dla wszystkich do przyjęcia zasadami pokoju są wytyczne podstawy, przyjęte jednogłośnie na zjeździe włoścjan rosyjskich. Delegacja rosyjska zaproponowała przyjęcie sześciu punktów, jako podstaw do rokowań pokojowych.

1) Aneksje przymusowe zdobytych podczas wojen terytorjów są niedopuszczalne. Wojska na terenach okupowanych opuszczają je niezwłocznie.

2) Całkowite przywrócenie niepodległości politycznej ludów, jak to było zapowiedziane podczas wojny obecnej

3) Rozmaitym narodowościom, które przed wojną nie były politycznie niezależne, będzie pozostawiona możliwość swobodnego wypowiedzenia się za przynależnością do tego lub innego państwa, albo też drogą głosowania, — ogłoszenia swego narodowej niepodległości. Plebiscyt odbywać się musi w warunkach zupełnej swobody mieszkańców odpowiednich terytorjów, w tej liczbie — zbiegłych emigrantów.

4. Na terytorjach, zamieszkałych przez rozmaite narodowości prawa mniejszość zawarowane będą specjalnymi prawami, zapewniającymi im niezależności narodowej kultury i autonomicznej administracji.

5) Zadaniem krajów wojujących nie płaci odszkodowania wojennego. Co się tyczy już opłaconych kontrybucji, te będą one zwrócone. Co się tyczy odszkodowań dla osób prywatnych, to w tym celu przeznaczone będą osobne sumy, wpłacone proporcjonalnie przez wszystkie państwa, prowadzące wojnę.

6) Sprawy kolonialne będą załatwione z zastosowaniem punktów pierwszego do czwartego. Delegacja rosyjska uważa za niedopuszczalne supremację silniejszej narodowości nad mniejszą zarówno drogą bojkotu ekonomicznego, jak i przez podporządkowanie jednego kraju innemu przez zawieranie traktatów handlu trzeciego kraju, wreszcie przez blokadę morską.

Po tem oświadczeniu sekretarz stanu v. Kuehlmann powiedział, że inne delegacje życzą sobie przerwy dla omówienia odpowiedzi. Zgodzono się na to i odłożono posiedzenie do jutra do godz. 4-ej po poł.

BRZESK-LITEWSKI, 26.12. — W ciągu dzisiejszego posiedzenia delegacji sprzymierzonych państw prawie całkowicie sformułowaną została odpowiedź na propozycje delegacji rosyjskiej.

Wobec tego jutro odbędzie się prawdopodobnie drugie posiedzenie plenarne.

Na dzisiejszem posiedzeniu plenarnem delegacji pokojowych, które odbyło się pod przewodnictwem hr. Czernina, występującego zarazem w charakterze pełnomocnika Austro-Węgier — złożył tenże w imieniu delegacji państw czwórczłonowej koalicji następujące oświadczenie, które ma służyć odpowiedzią na przedstawione warunki pokojowe rosyjskie:

„Delegacje państw sprzymierzonych występują na podstawie wyraźnej zaznaczonej woli odnośnych rządów i narodów, co do możliwie jak najrychlejszego zawarcia powszechnego i sprawiedliwego pokoju.

Delegacje mocarstw sprzymierzonych, pozostając w zupełnej jednogłośności z niejednokrotnie zaznaczonym punktem widzenia ich rządów, są zdania, że paragrafy wstępne propozycji rosyjskiej dają pole do dyskusji na temat rzeczoności pokoju. Delegacje czwórczłonowej koalicji wyrażają swą zgodę w sprawie natychmiastowego zawarcia powszechnego i sprawiedliwego pokoju, bez aneksji i bez odszkodowań.

Delegacje czwórczłonowej koalicji wyrażają swą zgodę w sprawie natychmiastowego zawarcia powszechnego i sprawiedliwego pokoju, bez aneksji i bez odszkodowań.

Delegacje czwórczłonowej koalicji wyrażają swą zgodę w sprawie natychmiastowego zawarcia powszechnego i sprawiedliwego pokoju, bez aneksji i bez odszkodowań.

Oświadczenia one jak najuroczyściej, że gotowe są niezwłocznie podpisać układ pokojowy, któryby doprowadził do zakończenia wojny na podstawie wymienionych dla wszystkich bez wyjątku państw wojujących jednakowo sprawiedliwych warunków.

Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na to, że o ile propozycje rosyjskie mają zostać w czyn wprowadzone — to wszystkie bez wyjątku państwa, biorące obecnie udział w wojnie, w ciągu z góry określonego terminu i bez zastrzeżeń muszą się zgodzić na dotrzymanie jednakowo wszystkie narody obowiązujących zobowiązań, gdyż nie można przyjąć, aby pertraktujące obecnie z Rosją mocarstwa czwórczłonowej koalicji wanie tych warunków bez żadnej gwarancji, że i sprzymierzonej Rosji również uczelwie i bez zastrzeżeń uznają je i zastosują wobec Niemiec.

Z tem zastrzeżeniem — do wyszczególnionych przez delegację rosyjską 6-ciu punktów — musimy dodać następujące uwagi:

Do punktu I-go. Przyłączenie siłą zajętych podczas wojny terenów nie leży w zamiarach rządów sprzymierzonych. Co się tyczy wojsk, rozmieszczonych w zajętych obecnie miejscowościach — będzie postąpiono w myśl warunków propozycji pokojowych o ile to nie dotyczy wycofania się z pewnych punktów przed dojściem do porozumienia.

Do punktu II-go.

Nie leży to w zamierzeniach sprzymierzonych, aby ludom, które w wojnie obecnej utraciły samodzielność polityczną—ową samodzielność ich odebrać.

Do punktu III-go.

Sprawa przynależności państwowej grup narodowych, nie posiadających niezależności państwowej—wsługu punktu widzenia mocarstw ewerporozumienia — nie może być załatwiona pomiędzy państwami. Kwestja ta w danym wypadku musi być uregulowana w każdym państwie przez jego naród samodzielnie na drodze ustawy konstytucyjnej.

Do punktu IV-go.

Podobnie, stosownie do oświadczeń mężów stanu ewerporozumienia — ochrona praw mniejszości stanowić ma część składową ustaw konstytucyjnych w sprawie samookreślenia narodów. Również i rządy sprzymierzonych popierają te założenia tak dalece — jak tylko będzie to możliwe do przeprowadzenia w praktyce.

Do punktu V-go.

Rządy sprzymierzone wielokrotnie zaznaczyły, że w kwestji zarówno kesztów, jak i odszkodowań wojennych — obie strony wojujące mogłyby nawzajem wyrzec się swych pretensji. Przeciwnie zaś każda strona ponosiłaby keszta za utrzymanie znajdujących się w niewoli swych poddanych, oraz za wyrządzone na swych terenach przeciwne prawu pogwałcenia własności cywilnej obcych poddanych.

Zaproponowane przez delegację rosyjską utworzenie na ten cel specjalnego funduszu może być wzięte pod obrady dopiero wtedy, gdy również i inne państwa wojujące, w ciągu określonego terminu, przyłączą się do protokółu.

Do punktu VI-go.

Z czterech mocarstw sprzymierzonych — jedynie Niemcy posiadają kolonie. Otóż ze strony delegacji niemieckiej, w absolutnej jednomyślności z prepozycjami rosyjskimi oświadczone, co następuje: Zwrot zabranych w czasie wojny kolonii stanowi rzeczowy punkt warunków niemieckich, od których nie odstąpią one w żadnym wypadku.

Podobnie punkt propozycji rosyjskiej, dotyczący natychmiastowego opróżnienia terenów okupowanych, zgadza się z poglądami Niemiec.

Na podstawie wyszczególnionych punktów—sięgnął dalej hr. Czernin—gotowi jesteśmy rozpocząć rokowania pokojowe ze wszystkimi naszymi przeciwnikami, aby jednak nie tracić czasu napróżno, państwa sprzymierzone gotowe są przystąpić natychmiast do rozpatrzenia tych punktów specjalnych, których opracowanie zarówno dla rządu rosyjskiego, jak również dla sprzymierzonych są konieczne na wszelki wypadek.

Z Jeruzolicy.

Tegorecznej gwiazdce betleemskiej dodało szczególnego blasku opanowanie Jeruzolicy i okolicznych miejscowości biblijnych „Ziemie świętej” przez wojsko chrześcijańskie. Tem większe też zainteresowanie wzbudzała wiadomość, jak się tam sytuacja układa. Garsę szczegółów w tej mierze przynoszą ostateczne dzienniki.

Wokół świętych miejsc w Jeruzolicy ustawione są stráže. Wojskowy gubernator zniósł się z przedstawicielami Kościoła łacińskiego i greckiego. Meczet w Omar i miejscowości pobliskie strażone są przez wojsko, ale znajdują się pod kontrolą mużumaniów. Kordon wojska otacza główną świątynię turecką — wojsko składa się wyłącznie z indjan mahometanów. Wydane rozkaz, aby nikt z osob cywilnych nie przekraczał Jordanu i nie wchodził do meczetu.

Zeschodów cytadeli odczytano w językach: arabskim, hebrajskim, angielskim, francuskim, włoskim,

greckim i rosyjskim następująca odezwa, i rozlepiono ją następnie w różnych częściach miasta:

Do mieszkańc^{ów} świętej Jeruzolicy i do ludności, żyjącej w pobliżu jej murów!

„Porażka, zadana turkom przez wojska, stojące pod moim dowództwem, przyczyniła się do zajęcia waszego miasta. Wskutek tego zapowiadam, że podlega ono prawom stanu wojennego, który trwać będzie tak długo, jak tego wymagać będzie sytuacja wojskowa. Pomimo to, aby nie wzbudzać wśród was popłochu, któryby mógł powstać na podstawie doświadczeń, jakie mieliście ze strony cefejuącego się obecnie nieprzyjaciela, zawiadamiam was niniejszem, iż pragnę, aby każdy z was oddawał się zwykłej swej pracy bez obawy doznawania jakiegokolwiek w tem przeszkody. Poza tem wobec tego, że miasto wasze czechzone jest przez wyznawców trzech wielkich religii, że było miejscem, uświęconem medjami i pielgrzymkami tłumów pobożnych tych trzech religii poprzez długie wieki, pragnę zapewnić was, że wszystkie świątynie, wszystkie miejsca święte, kaplice, zakłady i wszystkie zbiorowiska modlitewne, należące pod jakakolwiek formą do jednej z trzech tych religii, zostaną zachowane i chronione stosownie do zwyczajów tradycjonalnych i wyznań tych, dla których na mocy ich wiary stały się one święte.

W Betleem i w pobliżu grobu Rachel i grobu Hebronu, ustawione zostały stráže, stojące pod kontrolą wyłącznie mużumania. Stráže dziedziczne zakładów klasztornych i kongregacji niechaj zachowają się spokojnie na miejscu grobu świętego i proszę je, aby spełniały dotychczasowe swe obowiązki, pomnażając wielkoduszny akt ehalfatu Omara, który strzegł i ochraniał nasze świętości.”

General Allenby.

Pisma angielskie z dn. 12 grudnia donoszą, że wiadomość o zajęciu Jeruzolicy wywarła wśród ludności londyńskiej olbrzymie wrażenie i radość powszechną. Wielki dzwon katolickiej katedry w Westminster, który milczał przez cały czas wojny, uderzył poraz pierwszy. W katedrze odprawiono uroczyste nabożeństwo dziękczynne i odśpiewano uroczyste Te Deum. Nabożeństwo odprawił arcybiskup westminsterski, kardynał Bourne. Po uroczystości kościelnej odśpiewały zgromadzone tłumy różnych wyznań: „Ged save the king”.

Uroczyste Te Deum odśpiewano również w katedrze św. Pawła i w licznych kościołach.

Chełmszczyzna

W stronie południowo-wschodniej ziemi lubelskiej rozpostarła się urodzajna ziemia chełmska, zaludniona przez polaków i rusinów greckokatolickiego wyznania, zwanych unitami, z powodu unji obu tych katolickich obrządków, datujących się oddawna. Oba te szczepy słowiańskie żyły obok siebie w przykładnej zgodzie łącząc się nawzajem w związku małżeńskie, przyczem rusini bardzo często przechodzili na obrządek katolicki, przyjmowali język, kulturę i obycaj polski. Tym sposobem ziemia chełmska nabierała charakteru polskiego. Kongres wiedeński z roku 1816 przyłączył ją do utworzonego przez siebie Królestwa Polskiego, złączono z Rosją unią personalną i realną.

Tak było do czasu powstania z 1863 roku. Po powstaniu, pod wpływem rusyfikatorskiej działalności biurokracji carskiej, rząd rosyjski siłą zniósł unię i przyłączył jej wyznawców do Kościoła prawosławnego. Rozpoczęły się na niieszczęsnej ziemi chełmskiej okrutne prześladowania unitów, którzy kryli się po lasach i tam odprawiali nabożeństwa według swego obrządku. Opernych unitów batożono i masowo wywożono na Syberję, a ich ziemie rozdawano chło-

pom rosyjskim. Do Chełmszczyzny sprowadzono popów i urzędników wyłącznie wielkorusjan, budowano cerkwie i fundowane klasztory prawosławne, po większej części stojące pustkami. W rezultacie po r. 1905, kiedy po manifestcie tolerancyjnym unieci masami zaczęli przechodzić na obrządek rzymsko-katolicki pod wpływem duchowieństwa prawosławnego z osławionym biskupem chełmskim Eulogiuszem na czele rząd rosyjski postanowił wydzielić utworzoną specjalnie gub. chełmską z terytorjum Królestwa Polskiego i przyłączyć ją do general-gubernatorstwa kijowskiego, zabierając gub. lubelskiej parę wschodnich powiatów.

Po wybuchu wojny obecnej, gdy wojska rosyjskie pod naporem zwycięskich wojsk niemieckich i austro-węgierskich ustępowały z Chełmszczyzny, wywędrowała z niemi cała napływowa ludność rosyjska. Kraj przybrał charakter ziemi czysto polskiej. Niefortunnego Eulogiusza zastąpili działacze rusińscy z Galicji, rozwijając agitację za przyłączeniem tego kraju do Galicji Wschodniej. Zaprotestowało przeciw temu Koło polskie w Wiedniu.

Dla poparcia swego protestu zorganizowane przy pomocy władz okupacyjnych austro-węgierskich, zebranie danych statystycznych za pomocą kart o przynależności narodowej i wyznaniowej każdego mieszkańca tej ziemi spornej, podpisanych jego imieniem i nazwiskiem.

Aby temu przeszkodzić, agitatorzy rusińscy zaczęli namawiać ludność chełmską, by nie podpisywała kart statystycznych we własnym interesie, gdyż tym sposobem zgadza się na przywrócenie pańszczyzny.

Pomimo to, zebrane na podstawie rzeczonych kart dane statystyczne wykazały następujące wyniki:

Z rosjanami wywędrowało ludności prawosławnej: z powiatu bilgorajskiego — 5,635 osób, chełmskiego 6,855, hrubieszowskiego 2399, tomaszowskiego 6802. Ogółem 21.684 osób pięci obojga.

Tak znaczne opuszczenie kraju przez ludność prawosławną ziemi chełmskiej, do której ukrainców roszszają sobie pretensje, sprawiło, że obecnie pozostało:

	Polaków-katolików	Rusinów-prawosl.
w pow. bilgorajskim	56,233	4,793
chełmskim	47,437	3,170
hrubieszowskim	30,586	4,338
tomaszowskim	40,837	2,272
Ogółem	175,093	14,573

Cyfrы te są najlepszą odpowiedzią na uroszczenia ukrainców.

St. Jan.

Kronika

— **Wiadomości kościelne.** — Od niedzieli podczas prymarii rozpoczyna się w kościołach katolickich uroczyste 40-godzinne nabożeństwa z okazji zakończenia starego i rozpoczęcia nowego roku.

— **Czytanka dla dzieci.** Śladem Polskiej Macierzy Szkolnej poszło i tow. ośw. „Wiedza” które również wznowiło urządzenie popularnych czytańek dla dzieci, cieszących się zazwyczaj powodzeniem.

Pierwsza taka czytanka wygłoszona w ubiegłą niedzielę. Następna odbędzie się w niedzielę, 30 b. m. w sali szkoły gazowni przy ul. Przejazd 77 na temat „Baśnie polskie”.

— **Statystyka ludności.** W okresie 68 go rozdawnictwa kart ehlebnych uczestki komitetu rozdania ehleba i maki w czasie od 31 grudnia r. b. do dnia 8 stycznia 1918 r. rozdadał specjalne kwestjonariusze zawierające szereg zapytań, skierowanych do ludności. Odpowiedzi na nie winny być czytelnie wpisane w każdej rubryce i zwrócone do uczestków w terminie między 9 i 22 stycznia 1918 r.

O ile właściciel legitymacji w powyższym terminie nie zwróci wypełnionego kwestjonariusza, wydanie kart ehlebnych w okresach następnym zostanie wstrzymane, aż do czasu przedstawienia odpowiedzi.

— **Zaprowiantowanie kuchni.** Dzięki zabiegom prezesa Komisji Międzyzwiązkowej, ks. kan. J. Albrechta, który jeździł specjalnie w kutnowskie dla zakupu różnych artykułów żywności, a głównie ziemniaków i okopowizn, kuchnie Komisji Międzyzwiązkowej pozyskują wkrótce odpowiednie zapasy artykułów spożywczych na zimę.

— **Przeniesienie uczestku.** — Lokal XIII cyrkułu policyjnego z ulicy Karła № 3 przeniesionym został na tą samą ulicę pod № 26 nr I piętro.

— **Osobiste.** Inspektor szkolny okręgu m. Łodzi, p. Grabiński, wyjechał i wróci dn. 6-go stycznia 1918 roku.

— **Miejska fabryka chemiczna.** W celu fabrykacji podchlorku sodu dla użytku celów biologicznych, wydział zdrowotności magistratu zawarł umowę z Tow. akc. K. Scheiblera, zgodnie z którą, podchlerek będzie fabrykowany w bielniku fabryki Scheiblera. Nadejście aparatów oczekiwane jest w najbliższych dniach.

— **Monopolowe papierosy.** — Zaraz po świętach monopol papierosowy rozpocznie wydawanie mniejszych ilości papierosów dla kupeów, którzy dotychczas nie byli jeszcze obdzieleni.

Wkrótce oczekiwane są większe transporty papierosów, które w drugiej połowie stycznia wydawane będą drobnym kupeom.

— **Wielki wieczór Sylwestrowski.** Program wielkiego wieczoru Sylwestrowskiego, urządzanego przez T-wo literatów i dziennikarzy w Łodzi, Łódzką Orkiestrę Symfoniczną i Zrzeszenie artystów-malarzy, zapowiada występ primadonny operetki warszawskiej, Olgi Orleńskiej, doskonałego bajkopisarza i recytatora Benedykta Herta, baletu warszawskiego, Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej, artystów Teatru Polskiego pp. Adamówny, Wierzeńskiej, Nowakowskiego, Trzywdara, Tartakowicza i Waszkowskiego oraz jednego z pierwszorzędných śpiewaków opery warszawskiej. Poza częścią koncertowo-kabaretową, z estrady pokazywane będą publiczności karykatury, które odpowiednimi wierszykami objaśniać będzie konferencier. Również ciekawie zapowiada się turniej poetycki. Zabawę uzupełnią pracowni malarzkie, wykonywujące na oczekaniu portrety i karykatury obecnych, pocierta towarzyska, oraz confetti i serpenty. Zamiast programu, sprzedawana będzie specjalna jednodniówka, zawierająca szereg utworów literackich i ilustracji. Podczas zabawy czynną będzie restauracja i kawiarnia. Sprzedaż biletów na wieczór Sylwestrowski odbywa się w „Czytelni Nowości” Alfr. Straucha, Dzielnia 12. Popyt na nie jest ogromny, gdyż na zabawę, urządzaną przez trzy zawodowe zrzeszenia artystyczne, wybiora się całe miasto.

— **Nowe świadectwa zgonów.** Z dniem 1 stycznia zostaną wprowadzone nowe wzory świadectw zgonów, wystawianych przez lekarzy. Uzupełnione są one przez niektóre rubryki, potrzebne wydziałowi statystycznemu.

— **Z tanich kuchni.** Komisja do spraw ogólnych przy Magistracie przystępuje obecnie do urzeczywistnienia projektu co do wprowadzenia reform w tanich kuchniach. Na pierwszym planie figuruje walesek, aby tanim kuchniom pozwolone na wydawanie obiadów bez ehleba. Poza tem jadalnie te mają otrzymywać większą ilość mięsa.

— **Nowy podział mięsa.** Wprowadzenie nowego podziału mięsa odroczone do 3 stycznia 1918 r.

— **Mąka pszenna i cukier.** Oddział sprzedaży maki i cukru przy Centralnym Komitecie Rozdz. Chleba i Maki zawiadamia, iż funtowe racje maki pszennej, jako i cukru wydawane będą za kartkami 67 serm do końca tego okresu, t. j. do 6 stycznia 1918 r.

— Nowe znaczki tramwajowe. Dyrekcja tramwajów miejskich wy- pusiła nową serię 17-fenigowych znaczków platniczych.

— Z wydziału zdrowotności Wydział zdrowotności dla skuteczniejszej walki z choro- bami zakaźnymi postanowił obsłać szósty ruchomy aparat dezynfekcyjny.

— Otwarcie domu izolacyjnego. W so- bole zostanie uruchomiony i szy dom izolacyjny przy ul. Zakątnej № 44.

— Świetlica dla uczniów szkół żyd Na posiedzeniu kole Kuratorów żydowskich szkół miejskich początkowych postanowiono, między innymi, urządzić świetlicę dla biednych uczniów szkół miejskich przy kuchni kuratorium, mieszczącej się przy ul. Stankiewicza № 22.

Wypadki i kradzieże.

— Krwawy napad bandycki W ponie- działek na zmieszkałego przy ulicy Cegielnianej № 87, Lichtenstejna dokonano napadu przy na- stępujących okolicznościach:

«Okolo godz. 6-ej wieczorem ktoś zapukał do drzwi. Na zapytanie służącej, kto puka, gość ozna mi, iż chce się zobaczyć z Lichtensteinem, gdyż ma do niego interes.

Służąca zameldowała o przybyciu nieznaj- omego i L. polecił by go wpuszczono do mieszk- ania, sam zaś wyszedł na spotkanie przybyłego. Wtedy nieznajomy, wyjął z kieszeni rewolwer i zażądał wydania mu pieniędzy. L. wszczął alarm i wybiegł z mieszkania, wówczas nieznaj- omny dał strzał, raniać służącą w głowę, a sam uciekł. Stróż widząc biegnącego człowieka chciał go zatrzymać, lecz bandyta strzelił również do niego, na szczęście nie trafiając.

Zaalarmowani sąsiedzi usiłowali ująć ban- dytę, który ostrzeliwując się, zbiegł w pole.

Do ranionej służącej zawezwano lekarza Pog- otowia, który odwiedził ją szpitala Poznańskich, gdzie na drugi dzień zmarła.

Zawiadomiona o napadzie policja przybyła na miejsce wypadku i poczyniła poszukiwanie, lecz narazie bezskutecznie.

— Zatrucie się gazem Dzisiaj o godz. 8-ej rano do 16-letniej Karoliny Franczelak służącej adwokata A. Z. zamieszkałego przy ul. Wólczan- skiej 21 zawezwano Pogotowie. Jak się okazało Franczelakówna z powodu niezamknięcia zegara gazowego uległa zatruciu.

Po udzieleniu zatrutej pierwszej pomocy odwieziono ją do szpitala Poznańskich w stanie groźnym.

— Śmiała kradzież. Przy ulicy Piotrkow- skiej № 122 mieszczą się dwa sklepy jeden obok drugiego. Sklep z cygarami B. ci Borskiej oraz sklep jubilerski firmy Artur Klötzel.

W pierwszym z tych sklepów dokonano już kradzieży i przeczorny właściciel zamykał na noc na klucz sklep, pozostawiając w zamku klucz, sam wychodząc tylnymi drzwiami, lecz złodzieje byli jeszcze przeznorniejsi i w noc wigilijna zar- wazywszy klucz w zamku, wytoczyli szybę i przekreślwszy klucz dostali się do wnętrza sklepu. Następnie zrobiwszy wyłom w ścianie 6 caliowej, przeszli do sklepu jubilerskiego Klötzla. Luźnym ich stały się kolczyki, zegarki srebrne i niklowe ogółem na sumę 6.325 mk. Prócz tego skradziono jeszcze około 50 zegarków, danych do reparacji.

Kradzież popełniono o godz. 2-ej w nocy O powyższej kradzieży zawiadomiono policję.

Ze związków i stowarzyszeń.

X Ze Stow. polskich kupców i prze- mysłowców chrz Zarząd Stowarzy- szenia polskich kupców i przemys- słowców chrześcijan urządza w dniu 30 b. m. o godz. 4-ej po południu, w lokalu własnym (Aleja Kościuszki 17) „Choinkę“ dla dzieci członków. — Zapowiadziana zabawa urozmaicona będzie: grę dziecięcą, koszem szczę- ścia, oraz różnymi niespodziankami.

W dniu 21 o godz. 8-ej wieczor- em, zorganizowany będzie „Wieczór Sylwestrowski“ dla członków i wpro- wadzonych gości.

Członkowie Stowarzyszenia pro- szeni są o składanie w biurze zarzą- du starych biletów członkowskich celem przedłużenia ich na rok 1918.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski (Cegielska 63.)

Dois przybywa do Łodzi Wincenty Rapacki i wnuk Jego Jerzy Leszczyński, aby wziąć udział w jutszejszym uroczystym przedstawieniu „Pana Jowialskiego“

Dzisiaj w czwartek, d. 27 b. m. o godz. 3-ej po poł. po cenzach popularnych „Noc listopado- wa“, o godz. 7 i pół „Dwaj malcy“.

Jutro, dnia 28 i w sobotę d. 29 b. m. o go- dzinie 7 i pół wiecz uroczyste przedstawienie „Pan Jowialski“ z gościnnym występem Wincento Rapackiego i Jerzego Leszczyńskiego.

Operetka Czarnockiego.

W końcu przyszłego tygodnia rozpoczyna 10-cio dnową gościnną operetką polską pod kie- runkiem Henryka Czarnockiego, która od dwóch lat grywa w okupacji austriackiej z olbrzymim powodzeniem.

Orkiestra niepośledniej miary solistów, ope- retkę zlecił doskonale zgraona orkiestra wojskowa c i k, austriackiego 100 pułku piechoty pod batutą p. Lasockiego, doskonały balet warszaw- ski, oraz liczne chóry.

Grane będą następujące operetki: „Królowa kinematografu“, „Księżniczka czarłassa“, „Polska krew“, „Baron Kimmel“, „Dobrota miłości“, „Król skrzyptków“, „Gdy dwoje się kocha“, „Gene- ral Huzarów“ i „Druciarz“.

Każda z tych operetek grana będzie tylko po jednym razie.

Przedstawienia odbywać się będą w teatrze „Scena“.

„Jasełka“ w Domu Ludowym.

W dniu wczorajszym Tow. muz. im. Szopena wystawiło w teatrze „Domu Ludowego“ „Jasełka“ M. Ko- nopnickiej. Całość wypadła dość o- kazale. Wykonawców oklaskiwano.

Sala była doszczętnie wypełniona. Wiele bardzo osób odechdziło od kasy bez biletów — co winno skło- nić organizatorów do powtórzenia „Jasełek“. W końcu zwrócić należy tylko uwagę na przeszłość wszy- stkim, którzy urządzają przedstawie- nia w „Domu Ludowym“, aby za- chowywany był przy wpuszczaniu na widownię oraz na samej sali większy porządek przez umieszcze- nia zarządzenia — czego, niestety, o wczor- ajszych organizatorach powiedzieć nie można.

„Jasełka“ w teatrze Wielkim

W pierwszy i drugi dzień świąt ubiegłych Tow. śpiew. im. Moniuszki wystawiło przesliczne misterium historyczne ks. I. C. n. t. „Boże Na- rodzenie“.

Wystawiono misterium z wielką okazałością. Sily amatorskie w o- gólnej liczbie 60 osób) wywiązały się z zadania zupełnie zadawalająco. Przesliczne kostiumy, bogate deko- racje, oraz odpowiednio zastosowane efekty świetlne wywarły imponujące wrażenie.

Olbrzymia sala teatru w oba dni była przepelniona i tutaj, podobnie, jak w „Domu Ludowym“ wiele osób odeszło od kasy bez biletów, bardzo by też pożądanym było, aby zarząd Tow. powtórzył przedstawienie dla sfer najszerzych jak również dla działyw szkolnej.

Z prowincji.

Δ Wybory do sejmiku po- wiatowego. Na ostatnim posie- dzeniu Rady miejskiej w Piotrkowie, dokonano, w myśl ordynacji wybor- czej wyboru 8 deputatów do Sejmiku powiatowego z m. Piotrkowa. Głosowanie odbyło się na podstawie systemu proporcjonalnego według list. Złożono 4 listy, z których dwie: aktywistyczna i passyvistyczna uzy- skały po 3 miejsce, lista żydowska wprowadziła 2 deputatów, lista N. Z. R. osiagnęła tylko 4 głosy, a 2 radni socjalistyczni zrezygnowali z wysta- wienia własnej listy.

Deputowanymi z ramienia obozu aktywistycznego zostali ks. J. Bromski, oraz pp. mec. R. Pruszyński i prok. Rudnicki.

Δ Katastrofa kolejowa. Donoszą nam o straszliwej katastrofie kolejow- wej, która się wydarzyła w nocy z czwartku na piątek ubiegłego ty- godnia, między stacjami Motyczem a Nałęczowem.

Pociąg pociągowy, wysłany przed- weześnie ze stacji kolejowej, na- jechał w drodze na poprzeczają- cą go pociąg osobowy. Star- cie, które nastąpiło, drugocone trzy ostatnie wagony pociągu osobowego, nadało katastrofie wielkie rozmiary. Katastrofa pociągnęła za sobą liczne ofiary w ludziach: kilkadzie- siąt osób zabitych i rannych.

Rannych odwieziono do Lublina.

Wojna

Komunikat niemiecki.

MURLIN. (Urządowo)

Wielka Kwatera Główna 28. grudnia.

Zachęta do wzięcia udziału

Działalność artylerijska ograni- czała się ogniem dywersyjnym, któ- ry na południu-wschód od Yperu, od

Mouyres i pod Marcoing przejściowo wzmagał się.

Natarcia wywiadowcze oddzia- łów francuskich na południe od Ju- vincourt rozehwiały się w ogniu na- szym i w walkach zbliżka.

Na prawym brzegu Mozy ogień, który w dniach ostatnich był dość silnym, w dniu wczorajszym znowu osłabił.

Wachódnia wlotowa wojny

Nie nowego.

Front macedoński.

Zadnych większych operacji bo- jowych.

Wieszka widownia wojny.

Po silnym przygotowaniu artyler- yjskim, wykonał nieprzyjaciel silne kontr-ataki przeciwko Cel del Rosso oraz przeciwko wzgórzom sąsiednim po stronie zachodniej i wschodniej. Rozchwiały się one, przynosząc nie- przyrocielowi ciężkie straty.

Pierwszy General-Kwatermistrz I. u. d. a. e. r. i. f.

Wiści z Rosji.

Trocki w obronie honoru re- wolucji.

W ubiegły piątek Trocki wygło- sił mowę, w której powiedział mię- dzy innymi:

„Przedstawiciele mocarstw ob- cych niechaj wiedzą, że nie jesteśmy ślepi i nie pozwolimy sobie deptać po nosach.

W sprawie Czerwina i Pietro- wa mieliśmy już sposobność dowiedzieć ambasadorowi angielskiemu, że przed- ewszystkiem chodzi nam o honor rewolucji.

Musimy pokazać naszym przy- jaciolom, że nie służymy burzyszy angielsko-amerykańskiej.

Jeżeli dyplomaci mieszczą się bę- dą do naszych spraw, to przestaną być dla nas dyplomatami i staną się osobami prywatnymi, względem któ- rych ciężka ręka rewolucji nie bę- dzie znała litości“.

Konflikt rosyjsko - ukraiński.

Pat. Ag. Tel. donosi: Konferencja delegatów włościańskich wysłała do Kijowa 15 delegatów, aby załagodzić konflikt pomiędzy Radą ukraińską a Radą komisarzy ludowych.

Centralna komisja rewolucjoni- stów lewicowych wysłała również jednego delegata.

Odcwołanie dyptomatów.

Rząd rosyjski zawiadamia wszy- stkich interesowanych, w szczególno- ści zaś banki zagraniczne, że wszy- scy dyplomaci i konsulanci i przedstawiciele Rosji oraz agenci, którzy odmówili uznania rządu ko- misarzy narodowych, zostali odwołani.

Wobec tego zawiadamia się ban- ki, by nie udzielały im środków pienię- żnych i kredytu. Wszystkie zobowiązania, zaciągnięte przez te oso- by, będą uznane za nieważne.

Wieszka Kornilowa.

Pat. Ag. Tel. donosi: Oddział Kornilowa, składający się z bataljo- nów śmierci, ogółem 6000 żołnierzy i 200 karabinów maszynowych, całko- wicie został pobity i ściany był przez oddziały marynarzy floty bałtyckiej i floty czarnomorskiej, oraz przez od- działy legionu polskiego na prze- strzeni 100 wiorst w gub. charkow- skiej.

Nasze straty wynosiły 19 zabi- tych i 92 rannych.

Przeciwno Kaledinowi.

Biuro Reutersa donosi z Peters- burga: Biuro prasowe rady komisar- zy ludowych zawiadamia, że armia kaukaska, w silę około 100.000 ludzi, zachodzi Kaledina od tyłu.

Do armii tej przyłączyły się nie- które plemiona górskie.

Stan oblężenia w Moskwie.

Pat. Ag. Tel. donosi: W Moskwie ogłoszony został stan oblężenia dla zwalczania akcji kontrrewolucjoni- stów.

Pomiędzy komitetem komisarzy ludowych a centralna komisja rewo-

lucjonistów lewicowych, doszło do porozumienia w sprawie utworzenia rządu.

Rawolucjoniści lewicowi otrzy- maja siedem miejsc.

Komisarzem dla spraw rolnictwa będzie Kaledin, komisarzem spra- wieńliwosci — Steinberg, komisarzem dla spraw samorządu — Trentowski, zarządcą pałaców Rzeczypospolitej — Izmailowicz.

Ponadto z pośród rewolucjoni- stów lewicowych będzie 3 ministrów bez portfeli.

Rozstrzeliwani jeuniorów

Pisma petersburskie donoszą: W fortecy św. Piotra i Pawła postanowiono rozstrzelać uwieczonych jeuniorów. Żołnierze odmówili spełnienia mordy. „Krasnaja Gwardija“ sfornowała na ochotnika oddzialek, który systematycznie rozstrzeliwał gromadki nieszczęśliwych młodzieńców.

Demobilizowani.

Korespondent kijowski jednego z piem moskiewskich donosi:

Przez Kijów podażala demobilizowani żołnierze. Żołnierze narzekają jedynie na powolny ruch pociągów.

Gdy tylko żołnierze zobaczą po- ciąg osobowy, wnet porzucają swoje wojskowe i sadawia się w osobow- ych, nietylko wewnątrz, lecz na platformach, na dachach i buforach. Konduktorzy pozbawieni są możności poruszania się w wagonach.

Całą drogę żołnierze spędzają skupieni w zwarta masę.

Zamordowanie generała.

Z Taszkentu nadeszła tu wiado- mosc, że generał Korowiczenko, któ- rego Kiereński w swoim czasie mianował dowódcą turkiestanckiego o- kregu wojskowego, został zamordo- wany przez tłum.

Telegramy.

Kongres pokojowy.

SZTOKHOLM, 28.XII.—Jak dono- sza dzienniki fińskie, delegaci na konferencję pokojową zgodzili się na to, by powszechny kongres poko- jowy odbywał się na gruncie neutral- nym.

Za najodpowiedniejszy dla tych celów uznano Sztokholm.

Holandja a Ameryka.

BERLIN. — Z Hagi donoszą do „Vossische Ztg.“: W mowie, wygło- szonej w drugiej izbie dn. 21 b. m. minister spraw zagranicznych, Lon- don, potwierdził, że Stany Zjedno- czone wciąż jeszcze nie dopuszczają wywozu towarów do Holandji. Pro- wadzone są rokowania, aby okręty holenderskie mogły kursować poza strefą niebezpieczną, pod warunkiem wszakże, stawianym przez Amerykę, aby część tych okrętów dowozila żywność dla Belgji i Francji północ- nej, wzywaną za co mają otrzymy- wać od Ameryki węgle, potrzebne do odbywania tych podróży.

Minister holenderski

o Polsce.

BERLIN.—Polskie biuro prasowe w Hadze donosi: Prasa holenderska podaje rozmowę, byiego przezem mi- nistrów holenderskich, Samuela van Houtena, z kierownikiem polskiego biura prasowego w Hadze, dr. Gau- gasem.

P. van Houten uważa naród pol- ski za zupełnie dojrzały do kierowania własnymi losami. Sprawa polska dojrzała pod każdym względem do ostatecznego uregulowania i Kró- stwo Polskie powinno być podci- szone do rządu państw niezawisłych. Odkładanie jednakże zawarcia pokoju dlatego tylko, że budowa państwa polskiego nie jest jeszcze skończoną, byłoby rzeczą chybloną. Celem za- spokojenia interesów tak polaków, jak i stworzyć się małego związku narodów, byłoby pożądanę, aby nowo powstałe państwo polskie postano- wiono pod kontrolę tegoż związku na- rodu. Związek ten byłby względem Polski mniej więcej tem, czem obec- nie są państwa okupacyjne. Pań- stwo prawne stanowiłoby nowo po- wstającego państwa polskiego rów-

nałoby się wtedy w ogólnych zarysach państwowo-prawnemu stanowisku amerykańskich terytoriów, a rozumie się, że kontrola międzynarodowa ustalałaby po skończeniu budowy państwa polskiego, a więc po latach kilku. Kontrola międzynarodowa nie oznaczałaby bynajmniej jakiejś władzy opiekuńczej nad polskim narodem, a przeciwnie celem jej byłoby przyspieszenie budowy państwa polskiego.

Pan van Houten jest również zdania, że państwo polskie, o ile ma odpowiadać swemu zadaniu, powinno opierać się na podstawach demokratycznych. Przedewszystkiem równouprawnienie wyznań byłoby postulatem nieodzownym dla zdobycia nowemu państwu zupełnego uznania ze strony państw zachodnio-europejskich.

Telegramy własne

Pertraktacje pokojowe.

BRZEŚĆ LITEWSKI, 26.XII (w.) W odpowiedzi na oświadczenie hr. Czernina co do zapatrywania mocarstw czwórporozumienia na warunki pokojowe Rosji — przywódca delegacji rosyjskiej konstatuje, że odpowiedź delegacji Niemiec, Austro-Wę-

gier, Bułgarii i Turcji opiera się na zasadach powszechnego, demokratycznego pokoju bez aneksji. Ma to ogromną doniosłość i oznacza wielki postęp na drodze do powszechnego pokoju — musi jednak zwrócić uwagę, że odpowiedź ta zawiera poważne ograniczenia warunków punktu III-go.

Dalej kierownik delegacji rosyjskiej podniósł z zadowoleniem, że odpowiedź czwórporozumienia uwzględnia określenie punktu 5-go „bez kontrybucji”, jakkolwiek w sprawie odszkodowań poczyniono zastrzeżenia co do jeńców wojennych. Poza to delegat rosyjski położył nacisk na to, aby osoby prywatne, które zostały poszkodowane przez wojnę, otrzymały wynagrodzenie strat z funduszu międzynarodowego. Wreszcie zaproponował, aby kwestja, czyby zasada samookreślenia narodów nie mogła być również stosowaną w koloniach niemieckich, pozostawie specjalnej komisji.

Na zakończenie kierownik delegacji rosyjskiej oświadczył, iż odpowiedź mocarstw czwórporozumienia, pomimo pewnej różnicy zapatrywań, nie zawiera żadnych agresywnych i następcza okazję rozpoczęcia rokowań w sprawie powszechnego pokoju między wszystkimi państwami wojującymi.

Ze względu na to delegacja ro-

syjska proponuje 10-dniową przerwę w pertraktacjach pokojowych, licząc od dziś wieczora, aż do 4 stycznia 1918 r., aby narady, których rządy detychezas nie przyłączyły się do prowadzonych tu układów pokojowych, miały możność zapoznania się z przedstawionymi tu zasadami ogólnego pokoju.

Po upływie oznaczonego terminu, pertraktacje muszą być kontynuowane bez względu na rezultat tej przerwy.

Wyjazd komisji niemieckiej do Petersburga.

BERLIN, 26.12. (w.) — Dziś wieczorem wyjechała do Petersburga delegacja pod kierunkiem ambasadora, hr. Mirbacha, która w związku z propozycją zawieszenia broni z dnia 15 grudnia, ma się porozumieć w sprawie wymiany jeńców cywilnych i niezdatnych do służby wojskowych, jak również dla przedsięwzięcia środków w celu nawiązania ponownie stosunków porządku obu krajami w granicach, określonych w akcie zawieszenia broni.

Do komisji tej należą: rada tajny Eckhardt i konsul generalny z urzędu spraw zagranicznych, Biermann; poza to czterech panów z ministerjum wojny z pułkownikami v. Franseckym i Glessierem na czele, major v. Velsen z głównego kie-

rownictwa wołennego z dwoma towarzyszami, rada tajny Schenek z państwowego urzędu pocztowego, oraz p. Landsehoff z Czerwonego Krzyża.

Delegacji asystuje personel pomocniczy.

Mianowania w marynarce angielskiej.

AMSTERDAM, 26.XII (w.) — Według rozporządzenia przez biuro Reutera doniesienia urzędowego — wiceadmiral, sir Rosslyn Wemyss został mianowany pierwszym lordem na morzu, jako następca admirała Jellicoe — ten zaś, w uznaniu swych zasług, otrzymał godność pair'a.

Powinszowania noworoczne
dla stróżów, listonoszów i kominiarzy
zamawiać można w administracji „N. KURJERA ŁÓDZKIEGO”, ul. Zachodnia 37.

Wydawnictwa „Kurjera Łódzkiego”

Następujące wydawnictwa nasze, nabywać można w administracji (ulica Zachodnia № 37,) **po bardzo niżonych cenach.**

Konkurencja (nowela)	zamiast 25 kop.	—	25 fen.
Szewc warszawski (powiastka)	10	—	10
Sen Marysi o N. Marji Pannie	10	—	10
Pamiętniki Warjata 4 tomy	2 rb.	—	2.40
Poświęcenie (nowela)	60	—	75
Sztabs kapitan Rybnikow	60	—	75
Chłuba detektywów	60	—	75
Z tamtego świata	60	—	75
Co zrobić, aby handel szedł dobrze	25	—	35

Od Magistratu miasta Łodzi Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamia się ludność miasta Łodzi że w okresie 68 rozdawnictwa kart chlebowych uczątki Komitetu Rozdziału chleba i mąki w czasie od 31 grudnia r. b. do dn. 8 stycznia 1918 r. rozdada ludności w celach statystycznych specjalne kwestjonariusze, zawierające szereg zapytań, skierowanych do ludności. Odpowiedzi na nie winny być czytelnie wpisane w każdej rubryce i zwrócone do Uczątków w terminie między 9 i 22 stycznia 1918 roku.

O ile właściciel legitymacji w powyższym terminie nie zwróci wypełnionego kwestjonariusza, wydanie kart chlebowych w okresach następujących zostanie wstrzymane, aż do czasu przedstawienia odpowiedzi.

M. gistrat m. Łodzi.

Resztki na Gwiazdkę!!

Na męskie i damskie kostiumy i na pania a także na balowe, zabawne suknie i na fartuchy. Różne barchany, bawełniane, trykotowa bielizna i chustki.

Cegielniana Nr. 43, w podwórzu, 4 dom od Piotrkowskiej. — — — — —
Stale ceny.

Szkoła techniczna

w Łodzi, Pańska 9.

Czynne są oddziały budowlany, elektrotechniczny i mechaniczny. Warunki przyjęcia udziela kancelarja codziennie od 3—5. Zapis nowych kandydatów i kandydatek odbywa się codziennie między 3—5.

Resztki

(ulica Widzewska 40, m. 10)
Najodpowiedniejsze i najpiękniejsze podarunki gwiazdkowe. Tanie nabyć można: Flanela, Barchany zimowe. Resztki na damskie, męskie i dziecięce ubrania i okrycia: Bostony, szewioty, welury, alpagi, satynka, sukno na kożuszki i ubrania uczniowskie i skautowskie na koszule skautowskie i rozmaite towary na bluzki. Wielki wybór rozmaitych chustek. Różne bawełniane resztki i cagi. **Ceny niskie, lecz stałe. Łódź, ul. Widzewska 40 m. 10, front. II pięt. na prawo.**

Ważne dla cudzoziemców!!!
UDZIELAM LEKCJI języków: polskiego i rosyjskiego oraz literatury polskiej.

Ceny niskie. Łaskawe oferty pod „Polski 100” w adm. „N. Kurjera Łódzkiego”.

Przyjmuję również tłumaczenia z niemieckiego rosyjskiego i żargonu na stylowy język polski.

Akuszerka

z dyplomem Cesarzkiej Akademii medycznej w Piotrogradzie, praktykująca 20 lat, przyjmuje. Dla pań przyjęcia; osobny lokal. — Piotrkowska 132 m. 14 —

Karbid

3 marki funt

Szmielewicz, Południowa 8.

(stół lamp)

Inżynier elektrotechnik

potrzebny jest

do wykładów w szkole technicznej w godzinach wieczorowych. Oferty przyjmuje kancelarja, Pańska 9.

Za kilka fenigów nowa bluzka

Farba dla użytku domowego **FALATYN** do farbowania wszelkich starych rzeczy: ubrania, garnitury i t. p.

Żądać tylko

z firmą **BIAŁOGORSKI i S-ka** Cegielniana № 49.

Mk. 1.50

PUD SUCHYCH ŁUPANYCH PIENKOW

K. KAWECKI i S-ka

Przejazd 42/44

Przejazd 42/44.

Damski raj!

Wielki wybór ślubnych sukien oraz eleganckie balowe toalety

NA WYPOŻYCZENIE

Nowy Rynek 5, I piętro

Nauczycielka muzyki

udziela lekcji, przygotowuje do szkół muzycznych, sumiennie i niedrogo. Starszym kurs skrócony. Dla pracujących lekcje niedzielne. Oferty pod lit. B. H. 15. do administracji N. K. Ł.

Udzielam lekcji

po cenie przystępnej w zakresie 7-ciu klas: arytmetyki, algebry, geometrii, trygonometrii i fizyki oraz przygotowuję zupełnie do klas 5 włącz. Wiadomość: ul. Zachodnia 37, I szej piętro, front, prawa strona, do 2 eł i po poł. od 6 eł.

A kuszerka Maria Kubiśca przyjmie Piotrkowska № 109 — 7.

Dobrze prosperująca restauracja II kl. w centrum miasta, dająca dobry zysk, z powodu choroby do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska № 116, m. 5.

Kupuje różne kwity lombardowe, brylanty, złoto, srebro a także i żeby sztuczne nawet i polamane Łódź, Piotrkowska № 9, lewa oficyna, II piętro, Michał Kon. Urzędowo dozwolone. 8527 patent № A 2693820

Chleb sprzedaje po cenie kosztu Orla № 23, stolarnia.

Maria Jacnowa zgubiła legitymację chlebową, wyłączy z 2 uczątku na 2 osoby.

Pianin nowych i używanych, sprzedaż, kupno, strojenie, reparacja Chodkowski, Sienkiewicza № 25

Zgubiono legitymację chlebową, wydana z 1 uczątku na imię Marcelina Podlasina na 3 osoby.

Zgubiona legitymacja chlebową na imię Szczepana Zachariasza, wydana z 6 uczątku na 5 osób

Zgubiono legitymację chlebową wydaną z 4 uczątku na 7 osób na imię Franciszka Jankowskiego

OGŁOSZENIA DROBNE.

A. A. A. A. A. A. Wielki wybór nowych, okazjowych stołowych, sypialnych, salony, bluzki, nierzabek, szaty otomany, lóżka metalowe, krzesła, stoły. Wobec zastoiu sprzedaje po cenach własnych i niższych. Magazyjn Mabil Władysława Romiszewskiego Łódź, Piotrkowska № 116, I piętro, front. W niedzielę światła męczącej świecy 1—5 p. n.